

Dosarul nr. 2ra-1048/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. Sv. Garștea-Bria)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Victor Burduh

examinând recursul declarat de Ruslan Soltan și avocatul Grigore Bîrcă,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Gupa Grup” împotriva lui Ruslan Soltan, Întreprinderii
Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 cu privire la încasarea prejudiciului
material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 mai 2011 SRL „Gupa Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Ruslan Soltan cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că SRL „Gupa Grup” este proprietarul bunului
imobil situat în mun. xxxxx, fapt confirmat prin contractul de vânzare-cumpărare din
24.08.2006 nr. 3019, iar Ruslan Soltan este proprietarul apartamentului nr. xxxx din
xxxxx, mun. xxxxx. În urma inundației provocate de pârât, reclamanta a fost nevoită să
efectueze lucrări de reparație. Prin raportul de expertiză din 24.02.2011 nr. 014/02-11 s-
a constatat că, oficiul reclamantului necesită renovări de reparație în sumă de 168907,98
de lei, fapt expus și în devizul de cheltuieli.

Reclamanta a declarat că măsurile întreprinse în vederea soluționării litigiului pe
cale amiabilă nu au dat niciun rezultat, din acest considerent s-a adresat în instanța de
judecată cu prezenta acțiune întru valorificarea drepturilor încălcate.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2011 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gupa Grup”; s-a încasat de la
Ruslan Soltan în beneficiul SRL „Gupa Grup” suma de 168907,98 de lei cu titlu de
prejudiciu material, suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea
expertizei, suma de 5067 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 5000 de lei cu titlu de
cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 28 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul
declarat de Ruslan Soltan; s-a casat hotărârea din 26 septembrie 2011 a Judecătoriei

Botanica mun. Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La 15 iulie 2014, SRL „Gupa Grup” a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, înaintată împotriva lui Ruslan Soltan și ÎMGFL nr. 3 solicitând încasarea, în mod solidar, de la pârâți a prejudiciului material cauzat în urma inundației în sumă de 168907,98 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d.141-142)

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gupa Grup” împotriva lui Ruslan Soltan, ÎMGFL nr. 3 cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată; cheltuielile de judecată fiind lăsate după părți.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Gupa Grup”; s-a casat hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gupa Grup”; s-a încasat de la Ruslan Soltan în contul SRL „Gupa Grup” prejudiciul material cauzat în sumă de 168907,98 de lei și cheltuielile pentru taxa de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel în suma totală de 8900 de lei; în rest, pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate.

La 27 martie 2019 Ruslan Soltan și avocatul Grigore Bîrcă au declarat recurs împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei contestate, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel judecând cauza a apreciat arbitrar probele administrate, fapt ce a dus la soluționarea greșită a litigiului.

Recurentul a indicat că instanța de apel a reținut greșit spre examinare și cercetare unica probă prezentată de reclamant în vederea demonstrării mărimii prejudiciului cauzat prin inundare - Raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24.02.2011, concluziile căruia, sunt contrare art. 121 Cod de procedură civilă. Mai mult, nu confirmă prejudiciul cauzat în urma inundării. În sarcina expertului a fost pusă spre elucidare doar întrebarea stabilirii costului lucrărilor de reparație a spațiilor comerciale din xxxxx, dar nu a cauzei și necesității efectuării acestor lucrări pentru lichidarea consecințelor inundării. La aprecierea Raportului de expertiză nr.014/02-11 din 24.02.2011, instanța de apel a neglijat explicațiile specialistului Bolboceanu Ghenadie, date în prima instanță, care a susținut că devizul de cheltuieli, care a servit temei pentru concluzia expertului privind costul de reparație a spațiilor comerciale, este întocmit contrar prevederilor normelor generale cu privire la întocmirea acestuia, cheltuielile sunt majorate fără anumite justificări. La fel, sunt majorate și plățile salariale.

Recurentul a declarat că Raportul de expertiză nr. 014/02-11 din 24.02.2011, prezentat de către reclamant, ca probă în dosar, a fost reținut de instanța de apel în temeiul hotărârii noi, emise prin decizia contestată, contrar prevederilor art. 117 alin. (3) Cod de procedură civilă. În speță, expertul executării și întocmirii Raportului de expertiză nr. 014/02-11 din 24.02.2011, Djurinschi Vladimir, nu este atestat ca expert particular, nu este inclus în Registrul de stat al experților judiciari, nu activează într-o instituție statală de expertize judiciare, cerințe prevăzute pentru experți în art. 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1086 din 23.06.2000 (abrogată la 10.12.2016) cu privire la expertiza

judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale. Înscrisul de confirmare a calității de expert a lui Djurinschi Vladimir, anexat la raportul de expertiză, este certificatul, eliberat de către Ministerul de Justiție al Ucrainei, valabil până la data de 20.06.2011. Prin urmare, Raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24.02.2011 nu are putere de probațiune și nu putea fi pus de instanța de apel la baza hotărârii noi emise, deoarece a fost obținut de către reclamant, de la o persoană, care conform legii nu are calitate de expert.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 02 octombrie 2018 și expediată în adresa participanților la proces la 01 noiembrie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d. 41, vol. II).

Colegiul menționează că recursul declarat de Ruslan Soltan și avocatul Grigore Bîrcă la 27 martie 2019, este în termen, deoarece din materialele cauzei rezultă că recurentul a luat cunoștință de decizia contestată la 07 februarie 2019 . (f.d. 44, vol. II)

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea instanța de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei s-a stabilit SRL „Gupa Grup” este proprietarul bunului imobil cu suprafața de 191,1 m.p., amplasat în mun. xxxxx, xxxxx, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 24 august 2006, nr. 3019, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 25 august 2006, iar Ruslan Soltan este proprietarul apartamentului nr. xxxxx din xxxxxx.

La 19 februarie 2011, în apartamentul ce aparține pârâtului Ruslan Soltan a fost deteriorată țeava de alimentare cu agent termic al blocului locativ din xxxxx și a fost provocată o inundație, inclusiv și în oficiul din xxxxx, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Gupa Grup”.

Conform raportului de expertiză nr. 014/02-11, executat la 24 februarie 2011 de Centrul de Evaluare Independentă și Expertiză a Patrimoniului „Index Imobil”, costul lucrărilor de repație a oficiului reclamantului, în urma inundației, a fost evaluat la suma de 168907,98 de lei.

Conform Avizului expertizei tehnice nr. 158 din 09 martie 2011, apartamentul nr. xxxxx se află la etajul 2 a blocului locativ, deasupra spațiilor comerciale care la fel au fost inundate, motivul principal al deformării stratului de finisare al pereților, podelei, și apariției mucegaiului în acest apartament îl constituie umezirea acestora în rezultatul eruperii apelor din sistema de încălzire cu apă în apartamentul nr. xxxxx și scurgerea apelor tehnice. Totodată, s-a concluzionat despre starea tehnică nesatisfăcătoare a țevilor sistemului de încălzire în urma uzurii excesive ale acestora, ce a determinat scurgerea. (f.d. 67-70)

La fel, s-a stabilit că pârâtul Ruslan Soltan nu neagă că inundația s-a produs ca rezultat al scurgerii apel din apartamentul său.

În conformitate cu art. 123 alin. (6) Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Respectiv, cert este faptul că inundația apartamentului s-a produs din cauza scurgerii apei din apartamentul pârâtului.

Conform art. 14 alin. (1), (2) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

SRL „Gupa Grup” prin acțiunea înaintată împotriva lui Ruslan Soltan și ÎMGFL nr. 3 a solicitat încasarea, în mod solidar, de la pârâți a prejudiciului material cauzat în urma inundației în sumă de 168907,98 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 31 ianuarie 2018, a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gupa Grup” împotriva lui Ruslan Soltan, ÎMGFL nr. 3 cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată, iar cheltuielile de judecată au fost lăsate după părți.

Curtea de Apel Chișinău, verificând legalitatea hotărârii pronunțate de către prima instanță, prin decizia din 02 octombrie 2018, a admis apelul declarat de SRL „Gupa Grup”; a casat hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a emisă o hotărâre nouă prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Gupa Grup”; a încasat de la Ruslan Soltan în contul SRL „Gupa Grup” prejudiciul material cauzat în sumă de 168907,98 de lei și cheltuielile pentru taxa de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel în suma totală de 8900 de lei; în rest, a respins pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că mărimea prejudiciului material cauzat s-a determinat prin Raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24 februarie 2011 prezentat de către SRL „Gupa Grup” în cadrul judecării pricinii în instanța de fond, anexat la materialele cauzei și prin care se constată fără echivoc că suma de 168907,98 de lei constituie cuantumul necesar pentru repararea prejudiciului material cauzat în rezultatul inundației provocate de către proprietarul bunului imobil nr. xxxxx, Ruslan Soltan. Ultimul exprimând dezacord cu această sumă nu a prezentat careva probe în confirmarea altui cuantum al prejudiciului cauzat, limitându-se cu afirmațiile generale.

Colegiul reține că instanța de apel la judecarea cauzei s-a axat doar pe Raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24 februarie 2011 prezentat de către SRL „Gupa Grup” pentru determinarea prejudiciului cauzat prin inundare, însă proba respectivă nu a fost supună unei analize în raport cu alte argumente și înscrisuri prezentate de către partea oponentă.

La capitolul dat, Colegiul menționează că Ruslan Soltan în cadrul derulării procesului de judecată a prezentat avizul expertizei tehnice nr.158 din 09 martie 2011, conform căruia în apartamentul nr. xxxxx au fost cauzate prejudicii în urma inundației, iar raportul concluzionează că cauza spargerii țevilor este uzarea lor definitivă, acestea având o vechime mai mare de 30 ani.

Respectiv, Ruslan Soltan nu neagă că inundația s-a produs ca rezultat al scurgerii apei din apartamentul său, însă nu este de acord cu suma indicată în Raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24 februarie 2011 pentru repararea prejudiciului material cauzat în rezultatul inundației provocate, deoarece cuantumul calculat în baza raportului dat a fost efectuat pentru stabilirea sumei lucrărilor de reparație a spațiului comercial SRL „Gupa Grup” și nu ca rezultat al inundației.

Sub aspectul dat, Colegiul susține că într-adevăr din Raportul de expertiză nr. 014/02-11 din 24 februarie 2011 se deduce că expertiza tehnică în construcții a fost întocmită la solicitarea SRL „Gupa Grup” privind costul reparației spațiului comercial SRL „Gupa Grup”, fără a fi efectuată o constatare a prejudiciului cauzat în urma inundației. (f.d. 9-26, vol. I)

În contextul dat, Colegiul notează ca relevantă precizarea primei instanțe precum că reclamantul nu a prezentat nicio probă a întinderii prejudiciului, or, întinderea acestuia nu a fost demonstrat prin niciun act întocmit de către reclamant cu participarea părților sau a unei alte autorități publice.

Tot aici, este de notat că la materialele cauzei nu există niciun raport de constatare a cheltuielilor necesare pentru reparația bunului imobil amplasat în mun. xxxxxx cauzat ca rezultat al inundării acestuia, precum nu există și nici anumite informații care ar proba că defecțiunile care au fost menționate în raportul de expertiză sau datorat anume scurgerilor care s-au produs din apartamentul al cărui proprietar este Ruslan Soltan.

Mai mult, în cadrul derulării procesului judiciar nu s-a prezentat nici un act din care să se probeze că în urma inundației s-au distrus bunurile, care este gradul de afectare a acestora, în condițiile când prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În aceste ordine de idei, Colegiul consideră că prima instanță just a constatat că nu pot fi reținute argumentele reclamantului privind raportul de expertiză nr.014/02-11 din 24 februarie 2011, deoarece, după cum rezultă din raportul dat, a fost estimat doar costul

reparațiilor necesare de a fi efectuate la bunul ce aparține reclamantei, ori, în fața expertului a fost pusă doar întrebarea: care este suma lucrărilor de reparație a spațiilor comerciale din xxxxx, dar nu de determinare a cauzei și necesității efectuării a acestor lucrări întru lichidarea consecințelor inundației.

Deci, Colegiul precizează că din circumstanțele descrise supra se deduce cu certitudine că raportul respectiv nu poate sta la baza admiterii cerinței înaintate de SRL „Gupa Grup” privind încasarea de la pârât a prejudiciului material cauzat în urma scurgerii apelor tehnice, din motiv că raportul dat a fost efectuat doar pentru a stabili costul lucrărilor de reparație a spațiilor comerciale amplasate în mun. xxxxx și nu pentru stabilirea prejudiciului cauzat în urma inundației încăperilor respective, neavând în conținutul său o descriere a bunurilor, suprafețelor deteriorate, ci doar un deviz de cheltuieli.

Colegiul consideră ca fiind relevante și argumentele invocate de către recurent referitor la expertul care a întocmit raportul de expertiză, dar și la procedura de efectuare a acesteia.

Examinând raportul de expertiză Colegiul constată mai întâi că acesta nu reprezintă originalul actului, ci a fost prezentat în copie dar și aceasta necertificată sau autentificată, precum și nu se constată că expertul să fi fost somat de răspundere pentru întocmirea acestui raport de expertiză.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 14 alin. (1), (2) Cod civil, în vigoare la momentul de referință, care statuează că, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Așadar, Colegiul consideră că instanța de apel greșit a concluzionat asupra faptului că suma indicată în raportul de expertiză din 24 februarie 2011, nr.014/02-11 constituie prejudiciul material suportat de către SRL „Gupa Grup” ca rezultat al inundației spațiilor sale comerciale, deoarece în expertiza tehnică efectuată nu se conțin date ce ar dovedi raportul de cauzalitate între inundație și pagubele cauzate în urma acesteia, precum și mărimea acestora.

De asemenea, Colegiul menționează că instanța de fond corect a dat apreciere și a reținut argumentele specialistului Bolboceanu Ghenadie, care s-a expus cu privire la corectitudinea întocmirii devizului local de reparație a încăperilor al oficiului de pe xxxxxx, anexă la raportul de expertiză din 24 februarie 2011 nr.014/02-11, care a indicat că, acesta este întocmit contrar prevederilor normelor generale cu privire la întocmirea devizului de cheltuieli; cheltuielile sunt majorate fără a fi prezentată o justificare a acestora, pozițiile 6, 7, 8, 9 se repetă după nomenclatorul lucrărilor necesare a fi executate, astfel, fiind majorat volumul de lucrări cu 277,9 m.p., iar la unele poziții sunt indicate și volume de suprafață diferite. La fel, se repetă lucrările la pozițiile 4,5 cu 13, 14 – Grundirea tavanelor și a pereților, astfel fiind majorat volumul de lucrări cu 640,4 m.p. Au fost majorate plățile salariale și a volumelor materialelor necesare a fi utilizate pentru executarea lucrărilor.

Prin urmare, Colegiul va reține și poziția primei instanțe referitor la faptul că reclamantul nu a prezentat probe suplimentare, care să combată declarațiile specialistului, precum și nu a solicitat efectuarea a unui nou deviz de cheltuieli sau a

unui raport de expertiză, prin care să fie constatată întinderea prejudiciului pretins a fi cauzat în urma inundației din 19 februarie 2011, precum și costul real necesar pentru repararea bunului imobil.

Așadar, luând în considerare natura litigiului și marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul declară că prima instanță a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta acțiune și s-a pronunțat în mod detaliat în privința fiecărui argument invocat pe marginea cererii de chemare în judecată.

Totodată, Colegiul relevă că în cadrul judecării cauzei, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele pricinii, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În conformitate art. art. 445 alin. (1) lit. f), 445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Soltan Ruslan și avocatul Grigore Bîrcă.

Se casează decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gupa Grup” împotriva lui Ruslan Soltan, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 3 cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Se menține hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Victor Burduh